**NAVÝŠENIE ROČNEJ ŤAŽBY ČADIČA V DOBÝVACOM PRIESTORE HUSINÁ NA ÚROVEŇ 450 000 - 500 000 TON ROČNE**

# ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 11464/07-3.4/gn)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

## I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

**1. Názov**

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o.

**2. Identifikačné číslo**

31 559 123

**3. Sídlo**

Neresnícka cesta 3, 960 01 Zvolen

## II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

**1. Názov**

Navýšenie ročnej ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná na úroveň 450 000 - 500 000 ton ročne

**2. Účel**

V povrchovom lome Husiná sa ťaží čadič bazaltovej formácie, využívaný v stavebníctve ako stavebný kameň. Účelom navrhovanej činnosti je zvýšiť ročnú ťažbu čadiča v lome Husiná z doterajšej úrovne 100 000 ton za rok na úroveň 450 000 - 500 000 ton za rok z dôvodu zvýšeného dopytu.

**3 Užívateľ**

KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Neresnícka cesta 3, 960 01 Zvolen

**4. Umiestnenie**

Ložisko čadiča sa nachádza v katastrálnom území obcí Husiná, okres Rimavská Sobota a Nové Hony okres Lučenec. Kameňolom je situovaný po ľavej strane štátnej cesty číslo III/050118 v smere Veľké Dravce - Husiná, cca 1,5 km západne od obce Husiná. Navrhovaná činnosť sa bude realizovať mimo intravilánu dotknutých obcí a mimo zastavaného územia.

Parcelné čísla: k.ú. Husiná - KN-C 411/1, ktorá je tvorená časťou parcely registra E KN-E 943/1, KN-C - 411/8, 411/9, 411/10, 411/11, 412/1, 412/2, 412/4, 412/5, 412/6, 412/7, KN- C 413/1, ktorá je tvorená parcelami registra E KN-E č. 945, 946, 947, 9482/1 a 9482/8, KN-C 413,/2, 413/3, 413/4, 694 a 695;

k.ú. Nové Hony - KN-C 194, ktorá je identická s parcelou registra E KN-E 132/2, KN-C 193/1, 193/2

**5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti**

Predstava o časovej postupnosti ťažby ložiska Husiná vychádza zo súčasných poznatkov a závisí od dodávateľsko-odberateľských vzťahov. V priebehu ťažby môže byť preto upravená podľa aktuálnych potrieb.

| | |
|---|---|
| Začiatok činnosti s navrhovaným objemom ťažby: | 2008 |
| Predpokladané ukončenie ťažby: | 2020 |
| Rekultivačné práce: etapovite, konečná fáza | 2020-2022 |

## 6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Pre dobývanie ložiska v lome Husiná bol určený dobývací priestor Husiná rozhodnutím bývalého S-KNV odboru dopravy v Banskej Bystrici, číslo Dopr. 3153/61/62 z 20.3.1962. Ďalším rozhodnutím číslo Dopr. 730/1909/II zo dňa 14.2.1990 ten istý orgán zmenil /rozšíril) hranice DP „Husiná“ na plošný rozsah 46,1137 79 ha.

Rozhodnutie o určení chráneného ložiskového územia Husiná, výhradného ložiska stavebného kameňa vydal Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici pod číslom 2119/63/Ža-Ka/1989 zo dňa 4.4.1990.

Súčasná ťažba prebieha na základe schváleného Plánu otvárky, prípravy a dobývania pre lom Husiná na roky 2004 až do vyťaženia zásob, spracovaného v septembri 2003 a jeho dodatku č. 1, spracovaného v marci 2006.

***Charakteristika ložiska***

Na geologickej stavbe ložiska sa podieľajú štyri stratigraficky a geneticky rozdielne jednotky:

a) podložné egerské sedimenty
b) bazaltová formácia (pliocén-pleistocén)
c) sedimenty poltárskej formácie
d) kvartérny pokryv

Ťaženou surovinou je čadič bazaltovej formácie. Hrúbka bazaltového prúdu dosahuje 14-22,5 m. Lávový prúd je pretiahleho tvaru SV-JZ. Dĺžka prúdu overeného prieskumnými dielami je cca 1 km a šírka 350 m. Na ložisku je vyvinutá charakteristická odlučnosť, v spodnej časti lavicovitá (s mocnosťou lavíc 1,2-0,3 m) a v strednej časti nepravidelná, balvanovitá. V nadložných častiach je čadič pórovitý až napenený. Mocnosť zóny napenenia a zvetrávania dosahuje do hĺbky až 1-3 m.

V procese genézy bazaltovej horniny a chladnutí magmy sa v masíve formoval systém puklín, ktoré sú pre ložisko charakteristické. V tomto prípade sú to strmé až zvislé pukliny, ktoré sú prevažne kolmé na pukliny vodorovné alebo kvázi vodorovné, ktoré predurčujú odlučnosť horniny doskovitú až hrubolavicovú. Smer lavíc je pre ťažbu priaznivý, pretože sú uložené prevažne vodorovne a nehrozia samovoľným zosunutím ťaženej steny.

Na báze lávového prúdu takmer vo všetkých vrtoch vykonaného prieskumu, ukončeného v roku 1989, je zachovalá poloha tufov, ktoré sa nachádzajú v nepravidelných útržkoch pod celým lávovým prúdom. Mocnosť tufov sa pohybuje od 0,2 do 2,4 m.

V nadloží bazaltového prúdu sa nachádzajú silne zvetrané a rozložené čadičové tufy vulkanoklastík nefelinického bazanitu nepravidelnej mocnosti.

K 1.1.2003 boli na Ministerstve životného prostredia SR pre ložisko Husiná evidované nasledovné zásoby:

| **Blok zásob** | **Kubatúra suroviny v $m^3$** | **Skrývkový pomer** |
|---|---|---|
| 1 - $Z_2$ | 694 000 | 1 : 4,36 |
| 2 -$Z_3$n | 208 000 | 1 : 2,29 |
| 3 - $Z_3$ | 390 000 | 1 : 3,60 |
| 4 - $Z_3$ | 467 000 | 1 : 3,95 |
| 5 - $Z_3$ | 403 000 | 1 : 3,33 |

| | | |
|---|---|---|
| Spolu $Z_2$ | 694 000 | 1 : 4,36 |
| Spolu $Z_3$ | 1 260 000 | 1 : 3,63 |
| Spolu $Z_3$n | 208 000 | 1 : 2,29 |
| $Z_2 + Z_3$ | 1 954 000 | 1 : 3,90 |
| $Z_2 + Z_{3 + Z3n}$ | 2 162 000 | 1 : 3,67 |

***Dobývacie metódy***

Ťažba stavebného kameňa je vykonávaná a bude pokračovať povrchovým dobývaním stenovým lomom. Na lomovej stene dosahujúcej výšku cca 20 m nebude vytvorená deliaca etáž. Rozval rozpojenej horniny sa stáva miestom nakladania a zároveň pracoviskom lomu. Jedná sa o doterajšími dobývacími prácami overené a osvedčené dobývacie metódy. Ťažba bude postupovať v smere lávového prúdu s preskúmanými zásobami.

Na primárne rozpojovanie horniny sa používajú trhacie práce, ktoré sú zabezpečené dodávateľským spôsobom. Fragmentácia rozvalu po primárnych odstreloch je taká, že sekundárne rozpojovanie sa používa ojedinele. Pri odstraňovaní skrývkovej zeminy sa trhacie práce nevykonávajú. Sklad výbušnín sa v lome nenachádza.

***Technológia úpravy***

Vyrábané frakcie: 0/4, 4/8, 8/11, 8/16, 0/22, 0/63, 32/63, 63/125, LKN podľa dohody

Použitie: výroba betónov, asfaltových a obaľovaných zmesí, tavené izolačné materiály, diaľničné a inžinierske stavby

Úprava suroviny má primárnu, sekundárnu a terciárnu časť. V roku 2007 bola uvedená do prevádzky nová technologická linka, ktorá nahradila pôvodnú linku. Cieľom náhrady starej technologickej linky bolo zníženie energetickej náročnosti úpravárenského procesu, skvalitnenie výroby, rozšírenie sortimentu, zvýšenie produkcie a prirodzene zníženie vplyvov na životné prostredie.

*Linka sa skladá z týchto hlavných častí:*

- primárny pojazdný drvič Locotrack, hrubotriedič MasterFlo, podávací triedič MasterFlo a vibračný triedič Techkon 1200/3000úI,
- sekundárny drvič odrazový SBM, sekundárny triedič MasterFlo, podávací triedič MasterFlo,
- terciárny kužeľový triedič Hydrocone H 3800 MF, terciárne triedenie triedič MasterFlo,
- triedenie pod 4 mm (0/2, 2/4) - kaskádový triedič Ekoglobal, ktorý odsaté častice z linky menšie ako 0,063 mm ukladá do zásobníka na odprašky, ktoré sa vracajú späť do primárneho drviča.

Prach z koncových častí technológie sa odsáva v 2 častiach:

- Časť A - z triediča CS 144/III a všetkých presypov do filtračnej stanice OS 200
- Časť B - z koncového triediča 108/III do filtračnej stanice OS 400

Odprášenie drviacej a triediacej linky je zabezpečené textilnými filtrami filtračnej stanice OS 400 a OS 200 firmy Ekoglobal, s.r.o. Hradec Králové:

- OS 400 s filtračnou plochou 400 m2, objemový prietok vzdušniny Q=24000 m3, vyústenie do komína výšky 15 m, Ø 710 mm
- OS 200 s filtračnou plochou 200 m2, objemový prietok vzdušniny Q=14000 m3, vyústenie do komína výšky 15 m, Ø 630 mm

Pásové dopravníky novej linky sú zakrytované pozinkovanými oblúkovými krytmi Capotex. Štandardne sú vybavené elektroprevodovkami Nord, gumovými pásmi Semperit, valčekmi Tranza, britovými stieračmi Kool a lankovým vypínaním Telemechanique.

Triediče a drviče sú taktiež opatrené protiprašným zakrytovaním. Finálny produkt, frakcia 0-2 mm je dopravovaný na skládku pomocou pevnej protiprašnej hubice.

Technologická linka je ovládaná diaľkovo z velínu, na všetkých podporných konštrukciách sa nachádzajú plošiny slúžiace na pohyb obsluhy.

Výmenou novej linky sa podstatne znížila aj hlučnosť zariadenia, ktorá je deklarovaná na úrovni max. 85 dB.

Nová linka bola uvedená do prevádzky na základe kolaudačného rozhodnutia Obce Husiná, ako príslušného stavebného úradu pod č. 45/2007 zo dňa 4.5.2007.

Nová technologická linka spĺňa vysoký štandard a prispieva k zníženiu negatívnych vplyvov výroby na okolie, predovšetkým z hľadiska tvorby emisií tuhých znečisťujúcich látok a hluku.

***Predpokladané zábery pôdy***

Plochu dobývacieho priestoru tvorí lesný pôdny fond

- celková plocha dobývacieho priestoru 46,1137.79 ha
- plochy v súčasnosti dočasne vyňaté z LPF 25,7172 ha
- zastávajúca plocha na dočasné vyňatie z LPF 20,3965.79 ha

***Spotreba vody a zdroje vody***

Pitná voda pre zamestnancov je zabezpečená ako balená. Úžitková voda je dovážaná cisternou a vypúšťaná do zásobnej nádrže, kde je pravidelne dezinfikovaná. Z nádrže je voda čerpaná do sociálneho zariadenia.

Spotreba vody je cca 60 m3/rok na sociálne účely a 70 m3/rok na technologické účely.

***Ostatné energetické zdroje***

Elektrifikácia lomu je realizovaná dvomi samostatnými prípojkami VN. Rozvody sú urobené vysokonapäťovými káblami z trafostaníc umiestnených v priestore lomu. Vývody pre technologickú linku sú zaústené do elektrickej rozvodne, odkiaľ je uskutočňovaný ďalší rozvod elektrickej energie k jednotlivým spotrebičom. Celkový inštalovaný výkon 2 ks transformátorov v lome je 1250 kVA.

Technologická linka je napájaná z kioskovej trafostanice TS 1 22/0,42 kV 1250 kVA a hospodárske budovy zo stožiarovej trafostanice 22k/400 kVA. Rozvody sú realizované káblami AYKY. Káble sú uložené v káblových roštoch, vývody k motorom sú proti mechanickému poškodeniu chránené do výšky 1,5 m nad podlahou uložením do chráničky.

## III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

### 1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon"), kapitola 1 Ťažobný priemysel, položka č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, časť A, od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy podlieha povinnému hodnoteniu.

Predkladaný zámer posudzuje dve variantné riešenia navrhovanej činnosti: variant č. 1 : navýšenie ročnej ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná na úroveň 450 000 ton ročne" a variant č. 2 . navýšenie ročnej ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná na úroveň 500 000 ton ročne"

Zámer vypracovala spoločnosť Environment, a.s. Centrum bioštatistiky a environmentalistiky v októbri 2007.

Navrhovateľ predložil zámer príslušnému orgánu, MŽP SR, podľa § 22 ods. 1 zákona dňa 22. 10. 2007.

Dňa 12. 12. 2007 sa na MŽP SR konalo prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

Väčšina zo stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy, rezortného orgánu a povoľujúceho orgánu neobsahovala zásadné pripomienky k navrhovanej činnosti, a ani jedno stanovisko nevyjadrovalo nesúhlas s navrhovanou činnosťou.

Niekoľko konkrétnych pripomienok z hľadiska ochrany prírody a krajiny bolo uvedených najmä v stanoviskách Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici, Obvodného úradu životného prostredia v Lučenci a Obvodného úradu životného prostredia v Rimavskej Sobote. Pripomienky sa zhodne týkali najmä absencie údajov o živej zložke v dotknutom území najmä s ohľadom na upozornenie možného výskytu biotopov národného významu, návrhov na rekultiváciu územia, resp. kompenzačných opatrení. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci konštatoval, že na základe výpočtov merania hluku z dopravy suroviny nebude zabezpečená ochrana zdravia pred hlukom, zároveň upozorňoval na skutočnosť, že súčasná legislatíva v oblasti ochrany zdravia ukladá tým, ktorí používajú zdroje hluku povinnosť zabezpečiť aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty cez deň. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote vo svojom stanovisku informoval, že s ohľadom na problematiku sa vyjadrí neskôr. V stanoviskách Obvodných úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Lučenci a v Rimavskej Sobote, je zhodne uvedené upozornenie na dodržanie noriem pre komunikácie zaťažované nákladnou dopravou podľa príslušných predpisov. V stanovisku Ministerstva pôdohospodárstva SR bolo uvedených niekoľko konkrétnych pripomienok doplniť zámer o konkretizáciu jednotlivých etáp dobývania, doplniť grafické prílohy a zvážiť využitie celej plochy dobývacieho priestoru s ohľadom na ochranné a krajinotvorné funkcie lesa. Obe dotknuté obce deklarovali súhlas s navrhovanou činnosťou s tým, že je uvítaný zámer realizovať dopravu suroviny účelovou obchvatovou komunikáciou. (Obec Husiná v zastúpení starostom obce na prerokovaní rozsahu hodnotenia oznámila, že doloží písomné stanovisko k zámeru).

K uvedeným pripomienkam sa vyjadrili zástupcovia spracovateľa zámeru a navrhovateľa. Reagovali na všetky vznesené pripomienky s uvedením doplňujúcich informácií o postupe s dotknutými orgánmi ochrany prírody.

Na základe uvedeného, po zvážení možných environmentálnych rizík navrhovanej činnosti, rozsahu spracovania zámeru a prediskutovaní pripomienok vyplývajúcich zo stanovísk k zámeru, MŽP SR podľa §32 zákona v spolupráci s rezortnými orgánmi s rezortnými orgánmi (Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva SR) a povoľujúceho orgánu (Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi), určilo, že správu o hodnotení činnosti nie je potrebné vypracúvať.

Na ďalší postup hodnotenia sa primerane použili ustanovenia §§33 až 39 zákona. V ďalších krokoch posudzovania zámer plnil funkciu správy o hodnotení s tým, že navrhovateľ mal predložiť najneskôr do termínu verejného prerokovania zámeru písomné vyjadrenie k všetkým pripomienkam v doručených stanoviskách a ktoré bude prekonzultované s tými orgánmi, ktoré uviedli vo svojich stanoviskách konkrétne pripomienky.

MŽP SR o tejto skutočnosti informovalo listom č. 11464/07-3.4/gn zo dňa 18. 12. 2007 všetkých, ktorí sa v procese posudzovania k zámeru vyjadrili a súčasne boli dotknuté obce požiadané, aby podľa § 34 ods. 1 zákona v primeranom čase informovali verejnosť a zároveň verejnosti oznámili, kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť, robiť z neho výpisy, odpisy, alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie.

Navrhovateľ zabezpečil vypracovanie „Doplňujúcich údajov k zámeru“ (január 2008).

## 2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

MŽP SR v rámci procesu posudzovania rozoslalo zámer na zaujatie stanoviska podľa § 23 ods. 1 zákona týmto orgánom: *rezortným orgánom* (Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo pôdohospodárstva SR); *povoľujúcemu orgánu* (Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi); *dotknutým obciam* (obec Husiná,obec Veľké Dravce, obec Nové Hony); *dotknutým orgánom* (Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici; Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote; Obvodný úrad životného prostredia v Lučenci; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci; Obvodný lesný úrad v Rimavskej Sobote; Obvodný lesný úrad v Lučenci; Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Rimavskej Sobote; Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Lučenci; Obvodný úrad v Rimavskej Sobote, odbor krízového riadenia; Obvodný úrad v Lučenci, odbor krízového riadenia; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Rimavskej Sobote; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Lučenci a Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja).

Ďalej bol zámer zaslaný na zaujatie stanoviska sekcii geológie a prírodných zdrojov MŽP SR.

Zámer bol zároveň zverejnený na internetovej stránke MŽP SR dňa 06. 11. 2007.

### 3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Navrhovaná činnosť bola podľa § 34 ods. 2 až 5 zákona prerokovaná s verejnosťou a zainteresovanými orgánmi na verejnom prerokovaní dňa 31.1.2008 v priestoroch Obecného úradu v Husinej.

Na verejné prerokovanie boli prizvaní zástupcovia posudzovateľa, povoľujúceho orgánu, príslušné a dotknuté orgány a verejnosť. Na verejnom prerokovaní sa podľa prezenčnej listiny zúčastnilo 19 občanov.

O uvažovanom navýšení ťažby čadiča prítomných oboznámil Ing. Kicko, zástupca organizácie KSR - Kameňolomy s.r.o. Zvolen. S vypracovaným zámerom prítomných oboznámila Ing. Božíková, spracovateľka dokumentácie.

V diskusii vystúpili štyria občania, ktorí mali pripomienky hlavne k preprave materiálu cez obec. Uvádzali, že denne prejde cez obec okolo 60 naložených kamiónov, autá sú preťažené, ničia cestu vedúcu do Rimavskej Soboty. Okrem toho žiadali riešiť odtok dažďovej vody z priestorov kameňolomu, nakoľko teraz tečie po ceste, čo je nebezpečné hlavne v zimnom období.

Eugen Fodor (občan) mal pripomienku k divokej skládke stavebného odpadu na bývalej skládke pod kameňolomom, čo podľa neho mohli spôsobiť len pracovníci KSR alebo Strabacu (odpad z búraného chodníka, betónové panely).

K doprave vystúpil Ing. Skočovský, prednosta Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Rimavskej Sobote. Žiadal zástupcov KSR, aby dali vypracovať projekt príjazdovej cesty z kameňolomu. Občanov informoval, že úrad zvažuje možnosť vylúčiť kamióny z prepravy cez obec Husiná do Rimavskej Soboty, nakoľko cesta III. triedy nebola stavaná pre kamiónovú dopravu.

Ing. Kicko v odpovedi uviedol, že na projekte príjazdovej komunikácie sa pracuje a bude predložený projekt na schválenie. Podotkol, že nie všetky kamióny prechádzajúce cez obce sú ich, nakoľko viacerí prepravcovia využívajú túto cestu ako skratku do Maďarska. Pôvod stavebného odpadu dá preveriť. Odvod dažďovej vody bude riešiť projekt pre príjazdovú cestu.

Po zodpovedaní všetkých otázok bolo verejné prerokovanie ukončené. Priebeh

verejného prerokovania bol zaznamenaný v zázname z verejného prerokovania. Záznam z verejného prerokovania potvrdený starostkou obce bol doručený na MŽP SR dňa 08. 02. 2008.

## 3 Stanoviská, pripomienky a odborné posudky, predložené k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli na MŽP SR predložené nasledovné písomné stanoviská:

***Ministerstvo hospodárstva SR, odbor energetickej politiky,*** *(list č. list č. 2494/2007-3410, z 19. 11. 2007)*:
uvádza, že z hľadiska realizácie surovinovej politiky k zámeru nemá námietky.
***Ministerstvo pôdohospodárstva SR, odbor štátnej správy lesného hospodárstva,*** *(list č. č. 4718/2007-720, z 23. 11. 2007):*
konštatuje, že s ohľadom na rozpracovanosť daného územia pre výkon ťažobnej činnosti, deklarované postupné vynímanie lesných pozemkov z plnenia funkcií lesov s postupným odlesňovaním podľa následnosti dobývacích prác, nemá k realizácii danej činnosti zásadné pripomienky; v správe o hodnotení navrhuje dopracovať nasledovné:

- konkretizovať etapy postupu dobývania v dobývacom priestore s uvedením časového hľadiska,
- doplniť grafické prílohy o lesnícku porastovú mapu a ortofotomapu s vyznačenými (vloženými) hranicami dobývacieho priestoru a s naznačením plochy navrhovanej činnosti,
- zvážiť využitie celej plochy dobývacieho priestoru, nakoľko v súčasnosti existujúci ochranný pás lesných pozemkov v okolí dobývacieho priestoru vytvára v krajine jednoznačne pozitívny krajinotvorný prvok s vizuálnou krycou funkciou ložiska, pričom súčasne je aj protihlukovým a filtračným (protiprachovým) prvkom pre najbližšie okolie.

***Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi,*** *(list č. 769-2330/2007, z 27. 11. 2007):*
z pohľadu využívania nerastného bohatstva nemá žiadne pripomienky.
***Obec Husiná*****,** *(list č. 242/2007, z 11. 12. 2007)*
v stanovisku vyjadruje súhlas s navýšením ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná podľa vypracovaného zámeru; zároveň oznamuje, že boli pripomienky zo strany občanov k doprave cez obec, tieto pripomienky boli tlmočené na verejnom prerokovaní zámeru.
***Obec Nové Hony,*** *(list č. 305/2007, z 08. 11. 2007)*
vyjadruje súhlas s navýšením ťažby nerastu čadiča v lome Husiná na 500 000 ton za rok; zároveň oznamuje, že občania boli o zámere informovaní v mieste obvyklým spôsobom (miestny rozhlas, úradná tabuľa); verejnosti bolo oznámené kedy a kde je možné do zámeru nahliadnuť.
***Krajský úrad životného prostredia v Banskej Bystrici, odbor starostlivosti o životné prostredie,*** *(list č. 2007/01526-Ko, z 29. 11. 2007)*
uvádza, že v zámere je územie posudzované cielene na priestor dotknutý ťažobnou činnosťou a jeho bezprostredné okolie, ktoré bude priamo znášať dôsledky navýšenej ťažby a činností s ňou spojených; hodnotenie prírodného prostredia je k ostatným hodnoteným zložkám ŽP neadekvátne, najmä zložka živej prírody; za účelom spracovania zámeru nebol spracovaný cielený prieskum; z fauny sú v zámere uvádzané také druhy (medveď, vlk, rys ostrovid,..), o ktorých výskyte v týchto lokalitách nie sú žiadne vedomosti; charakteristika biotopov, ich významnosť v súlade so špecifikáciou ich trvalých a dočasných záberov, reálna lesná vegetácia, chránené druhy živočíchov a rastlín, kategórie ohrozenosti v zámere chýbajú; predložený materiál sa dotýka aj vzťahu k osobitne chráneným územiam v širšom okolí; ako jediné chránené územie je spomínaná PR Kurinecká dubina; pri uvážení vzdialenosti tejto rezervácie od riešeného územia by bolo namieste uviesť aj oveľa bližšie sa nachádzajúcu PR Kerčík (k.ú. Šávoľ), či pri podrobne uvedenej charakteristike nCHVÚ Cerová vrchovina- Porimavie (nie Rimavská kotlina) a Poiplie, uviesť aj prítomnosť CHKO Cerová vrchovina, ktorú vlastne nCHVÚ Cerová vrchovina - Porimavie prekrýva; od lokality sú však tieto hranice vzdialené 11,5 km a nie je predpoklad väčšieho vplyvu ťažby na tieto lokality; v zámere autori charakterizujú krajinu ako

predovšetkým s poľnohospodárskym charakterom s malým podielom lesných porastov; keďže práve časť DP patrí k tým plochám, ktoré v poľnohospodárskej krajine vytvárajú zelenú plochu, bolo by preto vhodné prehodnotiť aj vplyv odlesnenia tejto časti na okolitú krajinu; v neposlednom rade vyťaženie lávového prúdu, ktorý je prevýšený nad krajinu, zanechá nezvrátiteľné zmeny na krajinnom charaktere;
zámer síce uvažuje a počíta s primeranými rekultivačnými prácami v podobe obnovy lesa výsadbou na vyťažených plochách po tomu predchádzajúcom zavážaní zeminy na tieto priestory; kompenzačné a revitalizačné práce za natrvalo odstránené a zlikvidované biotopy nie sú ani spomenuté; v závere porovnania variantov kde je konštatovaná prijateľnosť variantu č. 1 alebo č. 2, pretože v lome Husiná už bola uvedená do prevádzky nová technologická linka a vybudovaná obslužná infraštruktúra, z čoho vyplýva, že realizácia nulového variantu z ekonomického hľadiska neprichádza pre navrhovateľa do úvahy; na základe vyššie uvedeného KÚ ŽP odporúča doplniť zámer o údaje živej zložky, ktoré by mali reálnu výpovednú hodnotu, najmä súčasné druhové zloženie rastlín a živočíchov, ich kategóriu ohrozenosti, príp. biotopy, ktoré sa tu nachádzajú, ich významnosť a predpokladaný záber a pod; taktiež odporúča bližšiu špecifikáciu kompenzačných a revitalizačných prác za natrvalo odstránené a zlikvidované biotopy.
***Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote,*** *(list č.2007/00945/Lp, z 21.11.2007)*
*z hľadiska ochrany prírody* uvádza, že podľa údajov databázy Štátnej ochrany prírody, Správy chránenej krajinnej oblasti Cerová vrchovina sa na parcele č. 413/4 v k.ú. Husiná nachádza lesný biotop národného významu Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské; upozorňuje, že v stanovisku Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici, odboru starostlivosti o životné prostredie č. 2007/00868-Fi, zo dňa 25. 05. 2007 sú uvedené požiadavky k dočasnému vyňatiu pozemku z lesného pôdneho fondu a k jeho následnému odlesneniu a požiadavka zabezpečiť pred odstraňovaním lesného porastu v zmysle § 12 písm. g) zákona o ochrane prírody a krajiny súhlas príslušného orgánu ochrany prírody na zásah do biotopu európskeho alebo národného významu, ktorým sa môže biotop poškodiť alebo zničiť.
***Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote,*** *(list č.2007/00945/Lp, z 28. 11. 2007)*
*z hľadiska ochrany prírody* uvádza, že v území nebol vykonaný žiadny špeciálny prieskum ani výskum za účelom zisťovania chránených živočíchov, rastlín a ich biotopov; zámer je viac smerovaný na zistenie vplyvov na životné prostredie vo vzťahu k okolitým obciam a ich obyvateľom - vplyvu hluku, prašnosti, na zdravotný stav obyvateľstva, kvalitu ovzdušia, vody; zámer sa menej venuje analýze prírodného prostredia, najmä živej zložke a biotopom; vzhľadom na plánovaný záber 20 ha LPF je predpoklad ich rýchlej a nezvrátiteľnej likvidácie, pričom rekultivačné práce budú len pomaly nahrádzať zeleň v krajine; zo zámeru nie je zrejmé, aké biotopy zaniknú úplne; vzhľadom na uvedené žiada zámer doplniť o údaje živej zložky, ktoré by mali reálnejšiu výpovednú hodnotu (súčasné druhové zloženie rastlín a živočíchov, ich kategóriu ohrozenosti, príp. biotopy, ktoré sa tu nachádzajú, významnosť a predpokladaný záber a pod); ďalej žiada dopracovať výpočet kompenzačných opatrení a spôsob revitalizačných opatrení.
***Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote,*** *(list č. 07/00946-MBG, z 21. 11. 2007)*
*z hľadiska štátnej správy na úseku odpadového hospodárstva* uvádza, že z hľadiska koncepcie odpadového hospodárstva k navrhovanej činnosti nemá pripomienky.
***Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote,*** *(list č. 07/00947-Ad, z 22. 11. 2007)*
*z hľadiska štátnej správy ochrany ovzdušia* k navrhovanej činnosti nemá pripomienky
***Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote,*** *(list č. 2007/00948 ŠVS, z 23. 11. 2007)*
*z hľadiska štátnej vodnej správy* nemá k predloženému zámeru pripomienky.

***Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote,*** *(list č. 2007/00943 - MMV, z 03. 12. 2007)*
vo svojom súhrnnom stanovisku konštatuje, že z hľadiska životného prostredia predstavuje realizácia navrhovanej činnosti trvalý zásah do krajiny, pretože ťažbou dochádza k výrazným terénnym zmenám; uvádza nasledovné pripomienky:

- z hľadiska zákona o ochrane prírody a krajiny sa záujmové územie nachádza v krajine s I. stupňom ochrany prírody a krajiny, ktoré nie je súčasťou siete území NATURA 2000. Je potrebné v ďalšom procese posudzovania zámer doplniť o údaje o živej zložke, ktoré v zámere chýbajú - súčasné druhové zloženie rastlín a živočíchov, ich kategóriu ohrozenosti, biotopy, ktoré sa tu nachádzajú, ich významnosť a predpokladaný záber a pod.,
- dopracovať výpočet kompenzačných opatrení a spôsob revitalizačných opatrení,
- z hľadiska zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení novely, pred začatím ťažby je prevádzkovateľ povinný preveriť celkové množstvo vybraných nebezpečných látok navrhovaných v prevádzke a zaradiť podnik do príslušnej kategórie rizikovosti. Oznámenie zaradenia je povinný nahlásiť Obvodnému úradu ŽP v Rimavskej Sobote najneskôr s podaním žiadosti o vydanie územného rozhodnutia; ak sa územné rozhodnutie nevydáva, tak najneskôr s predložením žiadosti o vydanie povolenia na ťažbu.

***Obvodný úrad životného prostredia v Lučenci,*** *(list č. ŽP-2007/02054, z 27. 11. 2007)*
*štátna správa ochrany prírody a krajiny* upozorňuje, že podľa § 3 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sú podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť ktorou môže ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability alebo svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov sú povinní navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu a tiež sú na vlastné náklady povinní vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodenia a ničenia; zároveň sú povinní zahrnúť tieto opatrenia už do návrhov projektov, programov, plánov a ostatnej dokumentácie vypracúvanej podľa osobitých predpisov; ďalej upozorňuje, že v zmysle § 6 ods. 1 citovaného zákona je každý, kto zasiahne do biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu spôsobom, ktorým môže biotop poškodiť alebo zničiť, je povinný uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia vyplývajúce najmä z dokumentácie ochrany prírody a krajiny; ak nemožno uskutočniť tieto opatrenia, je povinný uhradiť finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu; z dôvodu zachovania ochrany prírody a krajiny požaduje, aby bol v ďalšom stupni projektovej dokumentácie riešený aj návrh opatrení prispievajúcich k vytváraniu a udržiavaniu územného systému ekologickej stability a primerané revitalizačné opatrenia týkajúce sa poškodzovania biotopov;
*štátna správa ochrany ovzdušia* k zámeru nemá pripomienky;
*štátna správa odpadového hospodárstva* k zámeru nemá pripomienky, nakoľko s odpadmi sa bude naďalej nakladať v súlade s platnou legislatívou;
*štátna vodná správa* požaduje, aby počas vykonávania navrhovanej činnosti boli realizované také opatrenia, aby pri nakladaní s nebezpečnými látkami sa zaobchádzalo v súlade s § 39 ods. 2 vodného zákona; požaduje pri zaobchádzaní s týmito látkami uložiť povinnosť plniť z hľadiska ochrany kvality povrchových a podzemných vôd také opatrenia, aby nebezpečné látky nevnikli do povrchových alebo podzemných vôd; ďalej požaduje, aby dopravné prostriedky a stavebné mechanizmy boli udržiavané vo vyhovujúcom technickom stave.
***Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Rimavskej Sobote,*** *(list č. 2008/000133, z 02. 01. 2008)*
uvádza, že predpoklad dopadu navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľov (najnepriaznivejší dopad z navrhovanej činnosti sa predpokladá v obci Veľké Dravce, okres Lučenec) presahujúcemu pôsobnosť územného obvodu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Rimavskej Sobote, je pre výkon štátnej správy kompetentným podľa § 5 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene

niektorých zákonov Úrad verejného zdravotníctva SR so sídlom v Bratislave.

***Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Lučenci,*** *(list č. 6387-1437/07-6740, z 21. 11. 2007)*

konštatuje, že ochrana zdravia pred hlukom v obci Veľké Dravce podľa predpokladaného dopravného zaťaženia, ktoré je zdokladované meraním odborne spôsobilou osobou, nie je zabezpečená; ďalej uvádza, že zákon č. 355/2007 Z. Z. V § 27 ukladá fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje hluku povinnosť zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc.

***Obvodný lesný úrad v Lučenci,*** *(list č.2007/00208 z 20. 11. 2007)*

uvádza, že k realizácii predmetného zámeru nemá pripomienky; pri zábere lesných pozemkov je potrebné dodržiavať ustanovenia ochrany lesných pozemkov vyplývajúcich z ustanovení § 5 až § 11 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

***Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Rimavskej Sobote,*** *(list č. 2007/ 02114, z 21. 11. 2007)*

uvádza, že navýšením ťažby dôjde k zvýšeniu prepravy po komunikácii III/050118, čím dôjde k jej zaťaženiu. Z tohto dôvodu s navýšením ťažby na uvedený objem je možné súhlasiť len za podmienok:

- v zmysle § 19 ak pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách, ktoré vyžadujú stavebné povolenie alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov, sa má užívať pozemná komunikácia, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá premávke na tejto komunikácii, musia sa na nej vykonať potrebné úpravy po dohode s jej vlastníkmi alebo správcom. Ak vykonanie úprav nie je možné, musí sa vybudovať nová pozemná komunikácia, ktorá zodpovedá predpokladanej záťaži. Stavbu novej komunikácie alebo úpravu jestvujúcej komunikácie je povinný zabezpečiť na vlastné náklady ten, kto túto prepravu vykonal,
- zabezpečiť napojenie účelovej komunikácie do areálu na cestu III/050118 tak, aby boli dodržané všetky podmienky platných technických noriem,
- prevádzkovateľ vykoná spevnenie účelovej komunikácie tak, aby aj v blízkosti napojenia na regionálnu cestu nedochádzalo k znečisťovaniu cesty a k nanášaniu blata na komunikáciu.

Za predpokladu splnenia uvedených podmienok obvodný úrad bude súhlasiť s navýšením ťažby na predpokladaný objem.

***Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Lučenci,*** *(list č. 2007/ 02358, z 28. 11. 2007)*

s predloženým zámerom súhlasí. Upozorňuje stavebníka, aby pred vydaním stavebného povolenia (na rekonštrukciu prístupovej komunikácie do kameňolomu, slúžiacej na odvoz drveného kameniva) stavebným úradom je stavebník povinný v zmysle § 3b zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov požiadať obvodný úrad o povolenie pripojenia prístupovej komunikácie na cestu III/050118.

***Obvodný úrad v Rimavskej Sobote, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia,*** *(list č. OKR-2007/25-65, z 13. 11. 2007)*

k navrhovanej činnosti nemá pripomienky.

***Obvodný úrad v Lučenci, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia,*** *(list č. A/2007/02005-2, zo 16. 11. 2007)*

k navrhovanej činnosti nemá pripomienky a s realizáciou projektu súhlasí.

***Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Rimavskej Sobote,*** *(list č. ORHZ - 1010/2007, zo 16. 11. 2007)*

oznamuje, že ako orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi mu podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane stavby pred požiarmi v znení neskorších predpisov nevyplývajú kompetencie posudzovať, hodnotiť a vydávať stanoviská z hľadiska vplyvu na životné prostredie; k uvedenej stavbe sa bude vyjadrovať v rámci územného a stavebného konania v

súlade s § 25 ods. 1 písm. b) a § 28 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi a § 40 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii.

***Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Lučenci,*** *(list č. ORHZ - 1071/2007, z 12. 11. 2007)*

oznamuje, že ako orgánu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi mu podľa zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane stavby pred požiarmi v znení neskorších predpisov nevyplývajú kompetencie posudzovať, hodnotiť a vydávať stanoviská z hľadiska vplyvu na životné prostredie; k uvedenej stavbe sa bude vyjadrovať v rámci územného a stavebného konania v súlade s § 25 ods. 1 písm. b) a § 28 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi a § 40 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii, preto sa k predmetnej veci nebude vyjadrovať.

***Banskobystrický samosprávny kraj, odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia,*** *(list č. 6712/2007/ODDUPSP-002, z 30. 11. 2007)*

vo svojom stanovisku uvádza:

- vzhľadom k tomu, že nová technologická linka na spracovanie kameňa v lome Husiná je zrealizovaná, tak k tejto časti sa nevyjadruje,
- nakoľko dôjde k zvýšenej intenzite dopravy, a to z 15 na 90 nákladných áut, je potrebné posúdiť aj stav jestvujúcej komunikácie (vyžiadať stanovisko Odboru dopravy a investícií Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja),
- vzhľadom k tomu, že rozdiely medzi variantmi A a B sú nepatrné, nemá pripomienky ku ktorémukoľvek variantu na realizáciu.

Predložený zámer nie je v rozpore so záväzným regulatívom funkčného a priestorového usporiadania územia z ÚPN VÚC Banskobystrický kraj č. 2.2.2. Ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení potrieb v takom rozsahu a takým spôsobom, aby nedochádzalo k nadmerným negatívnym vplyvom na životné prostredie a režim podzemných vôd.

***Ministerstvo životného prostredia SR, odbor geologického práva a zmluvných vzťahov,*** *(list č. 45773/2007, z 12. 11. 2007):*

v stanovisku uvádza nasledovné pripomienky k zámeru:

- v textovej časti nie je zmienka o zákone č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorým sa riadi dobývanie vyhradených ložísk,
- dobývanie výhradného ložiska je podľa zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov banskou činnosťou a nie činnosťou vykonávanou banským spôsobom,
- chýba citácia použitej literatúry,
- v textovej časti je nesúlad v rozlohe dobývacieho priestoru 20 ha (str. 13), 21,5 ha (str. 97),
- vo viacerých kapitolách i v rámci jednej podkapitoly sa opakuje ten istý text, čo považuje MŽP SR za zbytočné.

Po odstránení uvedených nedostatkov považuje zámer z geologického hľadiska za vyčerpávajúci.

## 5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

MŽP SR určilo listom č. 11464/07-3.4/gn zo dňa 6.2.2008 podľa § 36 ods. 2) zákona za spracovateľa odborného posudku RNDr. Ivana Pirmana, Karmínová 17, 010 03 Žilina, zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 151/97 - OPV.

Posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, vrátane návrhu záverečného stanoviska. Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok na základe predloženého zámeru, doručených stanovísk, zápisu z verejného prerokovania, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom, ako aj na základe vlastných zistení.

Spracovateľ odborného posudku upozornil na niektoré nedostatky zámeru rôznej závažnosti. Niektoré neurčitosti z hľadiska vstupov a výstupov boli doplnené navrhovateľom v priebehu spracovania posudku a boli zapracované v posudku a záverečnom stanovisku. Spracovateľ posudku uviedol, že spracovaná dokumentácia splnila svoj účel a spolu s doplňujúcimi informáciami navrhovateľa umožnila relevantné posúdenie navrhovanej činnosti.

Spracovateľ odborného posudku odporučil realizáciu navrhovanej činnosti vo variante 2 za rešpektovania stanovených podmienok.

Odporúčania, závery a podmienky z Odborného posudku boli využité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI.3. záverečného stanoviska - Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

## IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Základnou charakteristikou navrhovanej činnosti je skutočnosť, že sa v území nejedná o novú činnosť. Zámer predstavuje navýšenie ťažby nerastnej suroviny - čadiča v existujúcom dobývacom priestore. Z uvedeného vyplýva, že aj pri ovplyvnení životného prostredia nepôjde vo väčšine prípadov o nové vplyvy, realizáciou zámeru dôjde k ich intenzifikácii. Na základe výsledkov procesu posudzovania možno vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia zhrnúť nasledovne.

***Vplyvy na obyvateľstvo a zdravotné riziká***

Negatívne vplyvy činnosti sú spojené jednak s vlastnou činnosťou lomu (trhacie práce, úprava kameniva) a jednak s prepravou stavebného kameniva, ktorá je smerovaná cez obce Husiná a Dolné Záhorany v smere na východ a obec Veľké Dravce v smere na západ, kde je lokálna cestná sieť napojená na dopravnú komunikáciu vyššieho rádu - cestu I. triedy I/50.

Negatívne vplyvy činnosti v dobývacom priestore, z ktorých sú dominantnými tvorba hluku a zvýšená prašnosť, nie sú vo vzťahu k obyvateľstvu veľmi výrazné, predovšetkým vďaka dostatočnej vzdialenosti obytných území od lomu. Okraj zástavby oboch obcí - Husinej aj Veľkých Dravcov sa nachádza vo vzdialenosti presahujúcej 1 km od lomu. K menšej intenzite pôsobenia uvedených faktorov významne prispieva aj ponechanie bočných stien lomu, ktoré plnia funkciu protihlukovej clony a prispievajú aj k obmedzovaniu šírenia emisií. Najvýraznejším príspevkom k obmedzovaniu tvorby hluku a emisií prachu bola inštalácia novej technologickej linky, ktorá spĺňa najprísnejšie kritériá z hľadiska obmedzovania emisií tuhých znečisťujúcich látok a hluku.

Negatívne vplyvy na obývané územie obce sú spojené predovšetkým s prepravou kameniva, ktorá sa v súčasnosti realizuje po ceste III/050118, intravilánom vyššie uvedených obcí. Vplyvy z prepravy zodpovedajú svojou intenzitou objemu expedovaného materiálu a majú nepravidelný, sezónny charakter, pričom sú obdobia v roku, kedy je činnosť značne utlmená a negatívne vplyvy činnosti na obce sú miernejšie. V období, kedy ťažba a expedícia kulminuje, dochádza k zvýšeniu negatívnych vplyvov, hlavne v dôsledku vyšších emisií hluku z dopravy.

Pri navýšení ťažby čadiča na maximálnu hodnotu 500 000 ton ročne vznikne potreba prepravy suroviny v počte 89 nákladných áut denne, čo znamená 178 prejazdov, oproti 30 prejazdom v nulovom variante, t.j. pri ročnej ťažbe 100 000 t. Treba uviesť, že táto špičková intenzita dopravy je očakávaná iba niekoľko mesiacov v roku, pri bežnej prevádzke bude zhruba o tretinu nižšia a v zimných mesiacoch minimálne o polovicu nižšia. Predpokladá sa že zvýšená ťažba, na úrovni 450 000 - 500 000 ton ročne bude prebiehať iba v blízkom časovom horizonte 4-5 rokov, pri investičných akciách v súvislosti s výstavbou cestnej infraštruktúry v regióne južného Slovenska. Pri bežnej prevádzke sa odhaduje ťažba na úrovni 250 000 - 300 000 ton ročne.

Vzhľadom na parametre cestných komunikácií, na ktorých sa uskutočňuje preprava suroviny a na obostavanosť cesty, je najnepriaznivejšia situácia v obci Husiná, kde sú rodinné domy situované v bezprostrednej blízkosti cesty. Dopravná trasa pre prepravu kameniva z lomu Husiná bola využívaná predovšetkým do doby dobudovania obchvatu obce Ožďany. V súčasnosti, v súvislosti s uvedením obchvatu Oždian používanie uvedenej trasy výrazne pokleslo, dopravcovia využívajú viac trasu po ceste I/50.

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo je podstatnou skutočnosť, že preprava prebieha a bude prebiehať iba počas pracovnej doby, od 6:00 do 18:00, v pracovných dňoch, mimo sviatkov a víkendov. Nočná úroveň hluku, ktorá je z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo dôležitejšia, nebude posudzovanou činnosťou ovplyvnená.

***Vplyvy na prírodné prostredie***

*Vplyvy na horninové prostredie a reliéf*

Pri ťažbe čadiča v ložisku Husiná dôjde k zintenzívneniu reliéfotvorných procesov v dôsledku odkryvu hornín. Charakter materiálu však vytvára predpoklad stability územia voči svahovým pohybom, vodnej a veternej erózii.

Vyťaženie ložiska bude trvalým zásahom do reliéfu územia. Po ukončení ťažby bude uskutočnená technická a biologická rekultivácia priestoru, čím sa účinky činnosti zmiernia.

*Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu*

Ako bolo uvedené vyššie, zdrojom znečisťovania ovzdušia je vlastná ťažba, ako aj preprava suroviny, pričom dominantnou znečisťujúcou látkou sú TZL. Kameňolom Husiná je podľa platnej kategorizácie zaradený ako stredný zdroj znečistenia ovzdušia.

Odlesnené plochy budú absorbovať a odrážať slnečné žiarenie odlišne v porovnaní s povrchom pokrytým vegetáciou. Výraznejšie mikroklimatické zmeny v okolí lomu sa však neočakávajú.

*Vplyvy na povrchové a podzemné vody*

Ložisko je bez prítokov podzemných vôd, nachádza sa nad miestnou eróznou bázou v pomerne slabo priepustných vulkanických horninách, vo vrchnej časti zvetraných.

Územím ložiska nepreteká žiaden povrchový tok a plocha lomu nie je bezprostredne do povrchového toku odvedená. Vody z povrchového odtoku z plochy lomu (zrážkové vody) sú zadržiavané v zemnej nádrži, z ktorej drénujú do svahových sutí.

Z hľadiska ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd vplyvom činnosti v lome pripadajú do úvahy úniky ropných látok (pohonných hmôt a olejov) z používanej mechanizácie a dopravných prostriedkov, vrátane potenciálnych havarijných únikov. Na tieto prípady bude potrebné vypracovať havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

*Vplyvy na pôdu*

Celková plocha dobývacieho priestoru Husiná je podľa platného rozhodnutia 46,1137.79 ha. Jedná sa v celom rozsahu o lesnú poľnohospodársku pôdu, ktorá je postupne, v zmysle Plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska dočasne vynímaná z LPF podľa § 5, ods. 1 a v súlade s § 7, ods. 1, písm. b zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch. V súčasnosti bolo na základe rozhodnutí Obvodného lesného úradu v Rimavskej Sobote dočasne vyňatých na dobu 12 rokov 1,6398 ha a 1,3791 ha. Ďalej bolo dočasne vyňatých z LPF v LHC Fiľakovo na dobu 20 rokov 1,3801 ha za účelom umiestnenia skládky skrývkovej zeminy.

Po uplynutí lehoty vyňatia je navrhovateľ povinný vykonať technickú a biologickú rekultiváciu vyňatých plôch podľa plánu rekultivácie.

*Vplyvy na genofond a biodiverzitu*

Súčasný priestor lomu a jeho okolie predstavuje územie zaťažené banskou činnosťou. V

súvislosti s otvárkou ďalších častí schváleného dobývacieho priestoru dôjde k postupnému odstraňovaniu lesných porastov. Skrývkou a otvorením ložiska sa vytvorí predpoklad pre vznik nových biotopov s nepôvodnými druhmi.

V časti územia sa nachádza lesný biotop národného významu Ls2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské. Navrhovateľ bude v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny uskutočniť primerané náhradné revitalizačné opatrenia (pozri časť VI.4).

*Vplyvy na krajinu*

Medzi negatívne stránky ťažobnej činnosti sa všeobecne zaraďuje narušenie scenérie krajiny. V prípade lomu Husiná možno konštatovať, že geomorfologické podmienky územia výrazne zmierňujú tento nepriaznivý aspekt. Lom je otvorený z juhozápadnej strany, pričom z tejto strany výhľad chránený masívom kopca Hôrka. Z východnej a západnej strany, teda z pohľadu obcí Husiná a Veľké Dravce budú ponechané bočné steny dostatočnej výšky porastené stromovou vegetáciou.

Po vydobytí zásob stavebného kameňa bude plocha lomu rekultivovaná, čím sa zmiernia negatívne vplyvy na scenériu krajiny. Podmienky pre rekultiváciu sa vytvárajú priebežne - skrývka je vozená na úložné miesto priamo v lome a je ňou prekrývaná stará lomová stena, kde sa už nepredpokladá ťažba. Takýmto spôsobom budú postupne staré lomové steny prekryté skrývkou s vytvorením prirodzeného sklonu svahu. Skrývka bude podľa potreby použitá aj na vytvorenie vrstvy pôdy na rovných plochách lomu. Na záver sa vykoná biologická rekultivácia, ktorá bude spočívať v zalesnení cieľovými drevinami - dub zimný, buk, borovica, javor mliečny.

***Vplyvy na kultúru a pamiatky***

Vplyvy na kultúru a pamiatky sa neočakávajú.

***Vplyvy na priemyselnú, poľnohospodársku a lesnú výrobu***

Pozitíva posudzovanej činnosti sa premietajú predovšetkým v národohospodárskej oblasti. Lom Husiná je významným producentom stavebného kameňa, pričom významnosť ložiska bola potvrdená jeho zaradením do kategórie výhradných ložísk v zmysle § 6 banského zákona č. 44/1988 Zb. Čadič z lomu Husiná je vhodný aj na spracovanie tavením. Bilančné zásoby v kategórii Z2 a Z3 dosahujú 1 954 tis. m3. Lom zabezpečuje stavebný kameň v regióne južného Slovenska, pričom medzi pozitíva patrí aj umiestnenie zdroja surovín v oblasti plánovanej potreby, predovšetkým v súvislosti výstavby jednotlivých úsekov rýchlostnej cesty R2. Najbližšia obaľovňa živičných zmesí v Kalinove je tiež v dobrej dostupnosti, vo vzdialenosti 18 km. Okrem toho lom poskytuje pracovné príležitosti v regióne s vysokou nezamestnanosťou - zamestnáva 25 zamestnancov.

Poľnohospodárska výroba nebude navrhovanou činnosťou dotknutá. Rozšírením ťažby nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

Jedinou oblasťou urbánneho komplexu, ktorá bude ťažbou negatívne dotknutá, bude lesohospodárska činnosť. K záberu lesného pôdneho fondu dôjde postupne v etapách, podľa dobývania v jednotlivých častiach ložiska. Bude sa jednať o dočasný záber s rekultiváciou po vyťažení ložiska, takže lesnatosť územia zostane zachovaná.

***Vplyvy na dopravu***

Doprava kameniva je realizovaná po štátnych cestách III/050118, III/571003 a I/50. V súvislosti s navýšením ťažby sa očakáva prejazd 178 nákladných vozidiel denne. Doprava kameniva si zatiaľ nevyžaduje zmenu dopravného riešenia.

Predpokladané rozdelenie dopravy z lomu Husiná je nasledovné:

- smer obec Husiná 40 %
- smer obec Veľké Dravce 60 %

- smer obec Veľké Dravce - Fiľakovo 5 %
- smer obec Veľké Dravce - Nové Hony 55 %
- smer obec Nové Hony - Lučenec 35 %
- smer obec Nové Hony - Rimavská Sobota 20 % z celkového objemu prepravy.

***Sumárne vyhodnotenie očakávaných významných vplyvov***

*Pozitívne vplyvy*

- rozvoj hospodárstva,
- krytie potrieb stavebného kameňa v regióne;
- ponuka pracovných príležitostí;

*Negatívne vplyvy*

- zvýšená intenzita dopravy kameňa, spolu s jej negatívnymi dopadmi;
- znečisťovanie ovzdušia;
- tvorba hluku;
- záber LPF, fragmentácia lesných biotopov;
- potenciálne ohrozenie kvality podzemných a povrchových vôd.

***Súlad s územnoplánovacou dokumentáciou***

Navrhovaná činnosť je v súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, jeho Zmenami a doplnkami, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 4/2004 ZBBSK.

Z ďalších strategických dokumentov je v súlade s Programom sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja Banskobystrického kraja, Prioritná os 2, prioritou 2.3, opatrenie 2.3.2.

## V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť nezasahuje do žiadnych chránených území, v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny tu platí I. stupeň ochrany. Územie nie je ani súčasťou navrhovaných alebo vyhlásených chránených vtáčích území, území európskeho významu a území zaradených do sústavy NATURA 2000.

## VI. ZÁVERY

### 1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplní niektorých zákonov sa

**o d p o r ú č a**

realizácia navrhovanej činnosti **„Navýšenie ročnej ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná na úroveň 450 000 - 500 000 ton ročne“** za predpokladu kontrolovaného splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI/3 záverečného stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky je potrebné vyriešiť v ďalšom procese posudzovania podľa zákona pred povolením navrhovanej činnosti. Podmienky vlastnej ťažby a prípadné opatrenia vyplývajúce z banských predpisov budú

vyjadrené v povolení banskej činnosti podľa osobitných predpisov.

**2. Odporúčaný variant**

Navrhovaná činnosť bola posúdená v nasledovných variantoch:

- variant č. 1 - navýšenie ročnej ťažby na úroveň 450 000 ton/rok;
- variant č. 2 - navýšenie ročnej ťažby na úroveň 500 000 ton/rok;
- nulový variant - pokračovanie súčasným ročným objemom ťažby 100 000 ton/rok.

Povoľujúcemu orgánu sa odporúča vydať povolenie na navýšenie ťažby v objeme 500 000 t ročne, t.j. vo variante 2. Rozdiel medzi variantmi č. 1 a 2 nie je z pohľadu dopadu činnosti na životné prostredie významný. Realizácia činnosti vo variante 2 sa odporúča vzhľadom k tomu, že jedným z účelom navýšenia ťažby je zabezpečenie dostatku kameniva pre výstavbu pripravovaných úsekov rýchlostných komunikácií v regióne južného Slovenska. Ťažba v objeme 500 000 ton ročne sa predpokladá v blízkom časovom horizonte 4-5 rokov. Po dostavbe rozhodujúcich stavieb sa predpokladá ťažba čadiča na úrovni 250 000-300 000 ton ročne.

**3. Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti**

Na základe zámeru, jeho doplnenia, odborného posudku vypracovaného podľa ustanovení §36 zákona, doručených stanovísk orgánov štátnej správy, odborných organizácií, výsledkov verejného prerokovania zámeru a zvážení možných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, sa odporúča povoľujúcemu orgánu podmieniť prípravu a realizáciu navrhovanej činnosti „Navýšenie ročnej ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná na úroveň 450 000 - 500 000 ton ročne“ splnením nasledujúcich podmienok a ich riešenie zapracovať do dokumentácie pre povoľovacie konanie:

1. Pri ťažbe ložiska ponechať bočné steny na zmiernenie vplyvu na scenériu krajiny, obmedzenie šírenia sa hluku a znečistenia ovzdušia.
2. V žiadosti o povolenie činnosti konkretizovať etapy postupu dobývania v dobývacom priestore a etapy rekultivácie s uvedením časového harmonogramu.
3. Využiteľný humus získaný skrývkou lesnej pôdy dočasne deponovať separátne a po doťažení jednotlivých ťažobných priestorov postupne použiť na rekultiváciu.
4. Realizovať postupnú rekultiváciu územia v zmysle plánu rekultivácie.
5. Zabezpečiť napojenie účelovej komunikácie do areálu na cestu III/050118 tak, aby boli dodržané všetky podmienky platných technických noriem,
6. Zabezpečiť odvodnenie účelovej komunikácie do lomu, aby nedochádzalo k znečisťovaniu cesty III/050118 počas dažďa.
7. Zabezpečiť pravidelné čistenie prístupovej komunikácie.
8. Pri dlhodobo suchom a veternom počasí zabezpečiť kropenie areálových komunikácií.
9. Pri preprave jemných frakcií kameniva zabrániť ich vysypávaniu a rozfúkavaniu.
10. Vylúčiť dopravu kameniva v nočných hodinách.
11. Zabezpečiť pravidelnú údržbu dopravníkových pásov a vibračných sít, za účelom zníženia tvorby hluku.
12. Zabezpečiť, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer

13. Realizovať pravidelné merania emisií v zmysle platných právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia.
14. Zabezpečiť zverejňovanie informácií o znečisťovaní životného prostredia v zmysle § 33a zákona č. 17/1992 Zb. v znení zákona č. 211/2000 Z.z. o slobode informácií.
15. Pri postupnom odlesňovaní dodržať zásady ochrany lesných pozemkov podľa § 5 - 11 zákona o lesoch.
16. Urýchlene zabezpečiť prípravu stavby prevádzkovej budovy a príslušného technického zázemia tak, aby boli vytvorené predpoklady pre zabezpečenie ochrany vôd.
17. Zabezpečiť ochranu vôd v súlade s § 39 vodného zákona.
18. Dopravné prostriedky, mechanizáciu a technologickú linku udržiavať vo vyhovujúcom technickom stave, aby nedochádzalo k únikom škodlivých látok.
19. Zabezpečiť pravidelnú kontrolu a údržbu skladov, technologických zariadení a mechanizmov z hľadiska únikov nebezpečných látok a ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd.
20. Vypracovať havarijný plán podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a jeho vykonávacej vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z.z., pracovisko vybaviť prostriedkami na zneškodnenie havarijného úniku škodlivých látok, zabezpečiť poučenie všetkých zamestnancov, vrátane dodávateľov (hlavne prepravcov), udržiavať prostriedky na likvidáciu havárie.
21. Pri nakladaní s odpadmi rešpektovať všeobecne záväzné požiadavky vyplývajúce zo zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a jeho vykonávacích vyhlášok, osobitne z pohľadu evidencie odpadov, oznamovania údajov, súhlasu na nakladanie s nebezpečným odpadom, zhromažďovania odpadu a odovzdávania odpadu na základe zmluvy oprávneným osobám.
22. Zabezpečiť separáciu a zhodnotenie odpadov.
23. Nebezpečné odpady zhromažďovať na miestach zabezpečených podľa požiadaviek vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z.
24. Realizovať kompenzačné opatrenia po dohode so zastupiteľstvom obcí Husiná a Veľké Dravce.
25. Realizovať revitalizačné opatrenia v súvislosti so zásahom do biotopu národného významu, podľa rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Rimavskej Sobote č. H 2008/00118-5/Sb zo dňa 03. 04. 2008 a podľa „Projektu revitalizačných opatrení“, spracovaného Štátnou ochranou prírodou prírody SR - Správou CHKO Cerová vrchovina..

**4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zhodnotenia písomných stanovísk**

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť „Navýšenie ročnej ťažby čadiča v dobývacom priestore Husiná na úroveň 450 000 - 500 000 ton ročne“ bolo vypracované podľa § 37 zákona na základe odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona, na základe zámeru, stanovísk dotknutých orgánov, povoľujúceho a príslušného orgánu k zámeru, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti a ďalších informácií získaných v rámci spracovania odborného posudku. Opodstatnené pripomienky boli dopracované a premietnuté do návrhu opatrení.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od dotknutých subjektov a občanov. Pri posudzovaní boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, vrátane možných rizík z havárií a predpokladaná účinnosť navrhovaných opatrení.

Z komplexného posúdenia navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že navrhovaná činnosť nebude spôsobovať výrazné negatívne vplyvy na kvalitu životného prostredia, na zdravie ľudí, na chránené, či významné prvky prírody a krajiny. Realizáciou činnosti nedôjde k narušeniu ekologickej stability záujmového územia. Navrhované technické riešenie navrhovanej činnosti zodpovedá technickým predpisom, legislatívnym predpisom a technickým normám na území SR, ako aj obdobným riešeniam v zahraničí.

Voči realizácii navrhovanej činnosti neboli vznesené zásadné zamietavé námietky zo strany dotknutých a rezortných orgánov, povoľujúceho orgánu a dotknutej obce, ktoré by boli dôvodom na zamietavé stanovisko. Zámer bol podporený aj zástupcami obcí.

Celkovo bolo na MŽP SR doručených 24 písomných stanovísk dotknutých subjektov, 1 záznam z verejného prerokovania a odborný posudok. Stanoviská formulovali konkrétne opatrenia a podmienky podľa kompetencií jednotlivých orgánov štátnej správy. Závažnejšie pripomienky boli doručené zo strany orgánov štátnej správy ochrany prírody a krajiny, ktoré avizovali nedostatočné riešenie problematiky zásahu do lesných biotopov.

V priebehu procesu posudzovania vplyvov, dňa 15. 01. 2008 navrhovateľ podal na Obvodný úrad životného prostredia v Rimavskej Sobote žiadosť vo veci vydania súhlasu na zasahovanie do biotopu národného významu podľa § 6, ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Žiadosť bola doplnená dňa 04. 03. 2008 o návrh revitalizačných opatrení. Na základe uvedenej žiadosti príslušný orgán vydal dňa 03. 04. 2008 rozhodnutím č. H 2008/00118-5/Sb súhlas na zasahovanie do biotopu národného významu Ls.2.1. - Dubovo-hrabové lesy karpatské. V zmysle § 6 zákona určil náhradné revitalizačné opatrenia v lokalite CHA Vinohrady, parc. č. KN C č. 691/1, v k.ú. Chrámec, so zameraním na zlepšenie stanovištných podmienok subendemitu - ľanu chlpatého hladkastého, v zmysle „Projektu revitalizačných opatrení“, spracovaného Štátnou ochranou prírodou prírody SR - Správou CHKO Cerová vrchovina. Okrem toho boli určené náhradné revitalizačné opatrenia so zameraním na zlepšenie stavu korýt vodných tokov v intraviláne obce Husiná, ako súčasť protipovodňových opatrení. Uvedené skutočnosti spracoval navrhovateľ v doplňujúcich informáciách tak ako bolo dohodnuté na prerokovaní rozsahu hodnotenia.

Navrhovateľ zároveň doložil návrhy riešenia opravy prístupovej komunikácie a napojenie na štátnu cestu III/050 118 vrátane návrhu dopravného značenia.

Ďalšie opatrenia na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľstva a opodstatnené pripomienky, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania, najmä opatrenia navrhnuté v zámere a v odbornom posudku, sú zohľadnené v kapitole VI/3 záverečného stanoviska a podmieňujú jeho realizáciu.

## 5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 39 zákona je ten, kto vykonáva navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť jej sledovanie a vyhodnocovanie, najmä

1. systematicky sledovať a merať jej vplyvy,
2. kontrolovať plnenie podmienok určených pri povolení činností a vyhodnocovať ich účinnosť,
3. zabezpečiť odborné porovnanie predpokladaných vplyvov uvedených v zámere so skutočným stavom.

Vzhľadom na charakter činnosti je navrhovateľ povinný zabezpečiť monitoring týchto zložiek:

- periodické merania zdroja znečisťovania ovzdušia
- monitoring pracovného prostredia - hluk a chemické faktory.

Pre sledovanie predpokladaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia je potrebné pokračovať v rámci platných právnych noriem v monitorovaní dotknutých zložiek životného prostredia, najmä na primerané revitalizačné opatrenia vyplývajúce z dokumentácie ochrany prírody a krajiny.

Ak nebude možné uskutočniť revitalizačné opatrenia je navrhovateľ povinný uhradiť finančnú náhradu do výšky spoločenskej hodnoty zasiahnutého biotopu (§ 95 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Podrobnosti o revitalizačných opatreniach alebo o finančnej náhrade určí príslušný orgán ochrany prírody a krajiny. Z hľadiska súladu so záujmami štátnej ochrany prírody a krajiny je nevyhnutná vzájomná koordinácia.

Je nevyhnutné dodržiavať podmienky povolenia ťažby vydanom príslušným orgánom štátnej banskej správy a všetky normatívne technologické postupy a pracovnú a technologickú disciplínu.

Po ukončení alebo trvalom zastavení prevádzky v hlavných banských dielach a lomoch je organizácia povinná vykonať ich likvidáciu (§ 32 banského zákona) a uskutočniť rekultiváciu pozemkov dotknutých banskou činnosťou podľa osobitných predpisov. Zároveň bude potrebné vykonať rekultiváciu postupne podľa etáp ukončenia ťažby a nie jednorázovo až po definitívnom ukončení ťažby.

Na základe vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 3 zákona navrhovateľ v prípade, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti sú horšie než sa uvádzajú v dokumentácii, povinný zabezpečiť účinné opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu a stavu s údajmi uvedenými v posudzovanej dokumentácii a v súlade s podmienkami uvedenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

## VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

**1. Spracovatelia záverečného stanoviska**

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
RNDr. Gabriel Nižňanský

v spolupráci s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva
so sídlom v Rimavskej Sobote
RNDr. Nina Andóová

a s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva

so sídlom v Lučenci
MUDr. Jarmila Lehotayová
regionálny hygienik

**2. Potvrdenie správnosti údajov**

Ing. Oleg Havasi
riaditeľ odboru
hodnotenia a posudzovania vplyvov na ŽP
Ministerstvo životného prostredia SR

**3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska**

Bratislava 29. 04. 2008